

Työ- ja elinkeinoministeriö
AI FI 54/2026
24.9.2026

Amnesty International Suomen osasto
Hietaniemenkatu 7 A
00100 Helsinki
P: 09 8562 0600
E: amnesty@amnesty.fi
W: amnesty.fi

Lausunto: Valtioneuvoston asetus kotoutumisen edistämiseen liittyvien kunnan, hyvinvointialueen ja Ahvenanmaan maakunnan terveys- ja sairaanhoitoviranomaisen kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun asetuksen muuttamisesta

Amnesty International on maailman suurin ihmisoikeusjärjestö, jonka toiminta perustuu yksittäisten ihmisten tuelle. Tukijoita on 10 miljoonaa, 150 maassa eri puolilla maailmaa. Amnesty on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton. Amnesty työskentelee kansainvälisesti ja Suomessa laaja-alaisesti ihmisoikeuksien edistämiseksi.

Amnesty International Suomen osasto lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Asetuksessa esitetään useita toimia, joilla tavoitellaan julkisen talouden säästöjä. Muun muassa laskennallisen korvauksen määriin tehtäisiin tasoleikkauksia hallituksen sopimien säästöjen toteuttamiseksi. Työvoimakoulutuksena toteutettavan kotoutumiskoulutuksen rahoitus siirrettäisiin osaksi kuntien peruspalvelujen valtionosuutta, mikä vaikuttaisi kunnille maksettavan laskennallisen korvauksen suuruuteen. Kotoutumislaisissa säädetyistä

toteutuneiden kustannusten mukaan ihmiskaupan uhrille annetuista palveluista ja tukitoimista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta luovutaan ja hyvinvointialueille siirretään rahoitusta kyseisten kustannusten korvaamiseksi niiden yleiskatteelliseen rahoitukseen.

Kunnan tehtävänä on kotoutumislain mukaan huolehtia maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden ohjauksesta ja neuvonnasta. Kunnan on työvoimaviranomaisen kanssa järjestettävä kotoutumishjelma sekä muun muassa edistettävä kotoutujan työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä. Kunnan tulee myös tarjota maahanmuuttaneille kunnan peruspalvelut.

Säätäessään kunnille lakisääteisiä tehtäviä, valtion tulee taata kunnille tosiasialliset mahdollisuudet selviytyä näistä tehtävistä. Laskennallisten korvausten alentaminen vaikeuttaa kuntien tehtävien hoitamista. Kuntien ja hyvinvointialueiden taloudellinen tilanne huomioiden ne voivat joutua karsimaan kotoutumista edistäviä palveluitaan tai heikentämään niiden laatua. Ne voivat myös joutua kattamaan kotoutumislain mukaisten tehtävien hoitamisesta syntyviä kustannuksia supistamalla muita palveluitaan.

Riittävät ja laadukkaat kotoutumista edistävät palvelut ovat edellytys muun muassa maahanmuuttaneiden kielenoppimiselle, pääsyle työlämään ja yhteiskuntaan kiinnittymiselle. Kotoutumisen tukeminen ja tuen laadun heikkeneminen hidastaa kotoutumista ja lisää kustannuksia pitkällä aikavälillä. Tämä ei ole yksilön eikä myöskään yhteiskunnan etu.

Amnesty ei kannata laskennallisten korvausten tasoleikkauksia, vaan korvausten tulee vastata tosiasiallisia tarpeita ja turvata kotoutumista tukevien palveluiden vaikuttavuus.

Kunnioittavasti

Niina Laajapuro
ihmisoikeustyön johtaja
niina.laajapuro@amnesty.fi

Lisätietoja antaa Kaisa Korhonen, oikeudellinen asiantuntija, kaisa.korhonen@amnesty.fi